

Konran Kapada kon HEBREO nin Pinili' nan Dios

Say Maipa'ka' konan Sitin Surat

Sitin surat konran Judio nin mantumumbok kona ni Jesus, kai nin tanda' no si'noy nanurat. Si gagara a sinurat ya ket ta pigaw nin mapagsen a nakem ra maipa'ka' sa pammemper ra. Bana' ta man'umabaw nin kasan tegen a idap, dandani rayna nin pauryan a pammemper ra kona ni Cristo ket sumubli' sarayna sa rilihyan ran Judio. Iti konan sitin surat mampau'nawan nasaratti nin mi'nem nin parso maipa'ka' sa panunusa nan Dios konran mamauryan sa pammemper ra kona ni Jesus (2:1-4; 3:7-19; 4:11-13; 5:11-6:12; 10:26-39; 12:25-29). Liwaliwawen nasara anamaet yupa' sa pangngipada na konra konran puon ra nin madaer sara sa pagmamatalek ra konan Dios (10:39-12:3). Mampagsenen nan nanurat a nakem ra yupa' sa pangngipatanda' na nin say maipa'ka' sa sangkata'gayan a kapapa'sar nan si syay Anak nan Dios.

Nipapalaway nayti e nin tulon bubagay a maipa'ka' kona ni Jesus:

Si primiro ket, sya a Anak nan Dios nin kasan tarana' tan kasan anggawan. Naadal na a katu-tulok konan Dios sin nangirangep yan dya'dya', ket bana' sa sain tan bana' ta syay Anak nan Dios, mas ata'gay yan adayo' dyan saray prupita tan si Moises, tan wanin et konran uanghil.

Ikarwa, say ginwa' na ni Jesus ket mas mablin adayo' dyan say man-gaw'en ran pupadi' ran Judio, kanya' nin sya a sinmili konra ta i'deng nasaran anggan-angga a tutawo konan Dios.

Ikatlo, bana' kona, nila'pos a pangingisalba konran tutawo bana' ta sya a maikana' nin mangwa' nin matukid a kaugalian ran Judio tan say gagara nin pangingida'ton nin uayep konan Dios.

Anaod, si nanurat, nibarita' nay maipa'ka' sa sain ta pigaw nin saray makabasa konan siti ket, mag'in nin ma'get a pammemper ra kona ni Jesus, mataman nin sabtan anan tuloy nin pakapai-paidap ra. Sa suyot a parti nan surat, binibilin nasaran maong ta pigaw nin kai sara nin kumadayo' konan Dios no kai edet, magkabyay saran mamaririket kona.

Say Linaman nan Sitin Surat

Sangkata'gayan ya si Cristo (1:1–10:18)

Nikiirgo yay Dios kontamo nin naipadalan na konan si saya a kapadan-kapada na (1:1-4)

Mas ata'gay ya anaod si Jesus dyan saray uanghil (1:5–2:18)

Si Moises, tagasirbi ya; Si Jesus, anak ya (3:1–4:13)

Say nikapadi' na ni Cristo, mas ata'gay dyan say nikapadi' nin naipatukdo' sa Gungan-gan (4:14–7:28)

Nipagamet ya kona ni Jesus a mas mabistan nitarato (8:1-13)

Nika' naya ni Jesus a mas mabistan da'ton (9:1–10:18)

Idengan moyoy magkabyay nin maikana' konan Dios (10:19–13:19)

Dumaer nin milalo sa nipangako' nan Dios
(10:19–12:3)

Say idap nin irangep nan sayay tawo nan Dios
ket nigagaran mangipatunong kona (12:4-
10)

Parmawen moyo a magkabyay nin bilang sa
pagkabyay nan Dios (12:11-29)

Say gugawa' nin maikana' sa adapan nan Dios
(13:1-19)

Bindisyon tan masusuyot nin pangigingalang
(13:20-25)

*Nikiirgo yay Dios kontamo Yupa' konan Sya a
Anak na*

¹ Sin saytaw sin nu'na, si Dios, nangusar yan nagsikabarang nin padalan sa naduma-duman panaon ta pigaw nin nikiirgo ya konran pupuon tamo. Niyusar nasaray prupita na sa nipangwa' na nin wanin. ² Bale' sa siti nin susuyot nin panaon, si nangipadalan nan Dios nin kiirgo kontamo ket, anak naya. Yupa' konan sitin anak na, nagwa' nan Dios nin pinarsa a sarba nga'min tan ipaikon na et kona a sarba nga'min.

³ Syay paka'kitan nin kata'gayan nan Dios tan pinakarupa nayan Dios bana' ta no ani yay Dios, wanin ya anamaet. Mangibwat sa pakayadi' nin irgo na tamo' nin sitin anak na ket, mauksoy nayna a sarba. Sin naila'pos nayna a gawa' na ta pigaw nin ringgasan natamo sa kukasalanan tamo, tinmekre' ya nin itaw ya sa pawan nan Dios nin Sangkata'gayan itaw sa langit,* ⁴ ket

* **1:3** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Hebreo 8:1; 10:11-12.

pinag'in yan mas ata'gay* dyan saray uanghil. Kapada a mas ata'gay ya dyan saray uanghil, si titulo a nibi nan Dios kona ket mas ata'gay ya dyan say titulo ran uanghil.

Mas Ata'gay ya anaod tin Anak nan Dios Dyan saray Uanghil

⁵ Wanin ta kasa gapo nin anghil a namaritaan nan Dios nin wana,
“Si'ka, anak kata.

O', sawanin, pina'get koy nipanuyo' ko komo.”*

Kai na anamaet nibarita' nin Dios sa sayay anghil,
“Si'ta, mitraama ata.”*

⁶ Anaod, sin panaon anamaet nin nibaki' nayadti sa luta' a sya mansabtan yan Kaka*, wanan Dios,
“Matkap a raywen raya nin sarba ran uanghil ko.”*

⁷ Ibarita' na nin Dios maipa'ka' konran uanghil na a wana,
“Ibabaki' kosara ket magwa' kosaran ibaki' sa naduma-duman padalan

* **1:4** Mabasa et a maipa'ka' sa no pa'no yan mas ata'gay a si Anak nan Dios tan no pa'non adayo' a kapapa'sar tan nagwaan na sa Hebreo 7:7,19,22; 8:6; 9:23; 10:34; 11:16,35,40; 12:24. * **1:5** Kanta 2:7; Ginwa-ginwa' 13:33. * **1:5** 1 Cronica 17:13. * **1:6** Kaka - Mansabtan ya si Jesus nin Kaka bana' ta: 1) man'ikwinta yan kaka ran tutawo a pinag'in nan Dios nin a'nak na (Roma 8:29); 2) say sarba nga'min nin pinarsa, ket nibi kona a bilang nipatawir nan Dios; 3) syay u'na nin pinasubli' nan mabyay nin Dios ket nuli' yadtaw sa langit; 4) mas ata'gay ya dyan say sarba nga'min. * **1:6** Siti nin mabasa sa Deuteronomio 32:43a ket syay nipangipataros sa irgon Griego nin wanan mabasa sa irgon Hebreo sa U'nan Tistaminto.

bilang wadi', siri o apoy sara.”*

⁸ Bale' maipa'ka' konan Anak na, wanan Dios,
 “O Dios, mag'adi' kan kasan anggawan
 tan say pag'uuray mo ket matu'rir.

⁹ Kaririktan moy mapteg a gawa'-gawa' tan
 gura' moy duka'.

Ket bana' ta wanin, si'ko nin si Dios mo, tinudo'
 katan mag'in nin ata'gay sa sarba
 tan ginwa' katan mas maririket dyan saray
 kalalamo' mo.”*

¹⁰ Wana et nin Dios,

“Si'ka, Unuren, pinarsa may mundo sin tarana'
 tan mataman nin say langit ket gawa' nin
 gamet mo.

¹¹ Sarban sain nin pinarsa mo, makasa,
 bale' si'ka, main ka anggan-angga.

Sain say pinarsa mo, umran nin kapada nin seket

¹² ket kapadan panglus'ok mon manilin
 aysing,
 galten tan silyan mo in.

Bale' si'ka, ambo' kan wanin;

kasan pangumanan mo tan kasan anggawan
 mo.”*

¹³ Kasa gapon lamang ni saya nin anghil a namari-
 taan nan Dios nin sayti e a nibarita' na konan Anak
 na:

“Tumekre' kadi sa pawanan ko

leg'an a sarba ran kuntra komo ket,
 pasukuen kosaran liso sa adapan mo.”*

¹⁴ Si'no sarayti anaod saray uanghil? Ispir-
 ito sarayti nga'min nin mampagsirbi konan Dios

* **1:7** Kanta 104:4. * **1:9** Kanta 45:6-7. * **1:12** Kanta
 102:25-27. * **1:13** Kanta 110:1; Ginwa-ginwa' 2:34.

ket, ibaki' nasara nin tumulong konran tutawon maisalba.

2

Dalepdepen Moyoy Maipa'ka' sa Nikaisalba moyo

¹ Bana' anaod ta wanin anay kata'gayan nan Anak nan Dios, kanya' nin matkap a amingawen tamon maong a maipa'ka' kona nin niyakay kontamo ta pigaw nin kai atamo nin matawtaw.

² Anaod, say Gugan-gan a nipataoy yupa' konran uanghil* ket matkap talagan tukiden ket, si si'numan a sinmubag, dinusa yan manepag sa barang nipanubag na. ³ Ay ket, madusa atamon mas mabyat nin adayo' no gurutan tamo a pinasyan anda' a nikaisalba tamo nin ginwa' nan Anak; kai tamo gapo nin mapal'isan in.* Si Uunuren tamo nin diri nin si Jesus a nu'nan nangibarita' nin maipa'ka' sa pangingsalba na kontamo ket saray nakarngé' kona, nipatandaan ra anamaet kontamo tan tinistigusan ray katutu'wan. ⁴ Si Dios anamaet, pinatutu'wan nay nipatanda' ra yupa' sa man-gaw'en nan makapaka'ngap nin pakatandaan a nangibwat kona tan nagsikabarang a mumilagro, tan yupa' sa nipuya' na konra nin niduma-duman pakababa' a mangibwat konan Ispirito na, dipindi no si'noy napili' nan puya'an.

Si Jesus, syay Bida tamo

* **2:2** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Ginwa-ginwa' 7:38; Galacia 3:19. * **2:3** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Hebreo 10:27,30-31; 12:25-29.

⁵ Matkap tamo et anamaet nin amingawen in nin maipa'ka' kona ta konan nadundon li' nin sangkamundwan a man'ibarita' ko, ambo' nin saray uanghil a pinili' nan Dios nin manga'get li' no kai saray tutawo, ⁶ ta main nin partin Masanton Kasuratan nin wanti ey mabasadtaw,

“O Dios, ani ket a tawo? Basta tawo sara bale' mapanemtem mosara tanan pirmi tan pagawan mosara!

⁷ Nikwa mosara et sa butang nin ayupa' dyan saray uanghil sa anted a panaon, ket a lamang ginun-gunawan mosara nin pakayadi'

tan kagalangan a bara'mon sayay adi',*

⁸ ta nikwa mo a sarban bubagay sa pakauray ra.”* Ket bana' ta nikwa nan Dios a sarban bubagay sa pakauray nin tawo, ma'kit tamo edet a kasa li' gapo nin animan nin ambo' nin iti sa pakauray nin tawo.

Wanin man, sawanin nin panaon, say sarba ket ambo' et nin talagan iti sa pakauray nin tawo.

⁹ Mataman bale' nin wanin, ma'kit tamo nin iti yayna sa u'na tamo si Jesus! Nikwa nayan Dios sa “butang nin ayupa' dyan saray uanghil sa anted a panaon” sin nag'in yan tawo ket, bana' sa nipati na, ginun-gunawan nayaynan “pakayadi' tan kagalangan nin bara'mon sayay adi'.” Bana' sa kamaungan nan Dios, pinati ya si Jesus ta pigaw nin awiten nay dusan patiti nin barang sayay tawo.

* **2:7** Sa raruman nikaisurat nan siti sa Griego ket nailamo' a wanti:tan tinudo' mosaran mag'uray sa ginwa' mo. * **2:8** Kanta 8:4-6.

¹⁰ O', pinarsa na a sarba nin Dios tan say sarba ket para kona ket, nigagara na a ika' nasara sa pinasyan anda' nin Pag'adian na, saray abaw a mantawagen nan a'nak na. Edet, maibagay a yupa' sa nipangirangep na nin dya'dya' ni Jesus nin kapadan pangirangep ra, ket ginwa' nayan Dios nin maikana' nin peteg nin syay Bida ran saray naisalba.

¹¹ Maibagay a nangirangep yan dya'dya' ta, syan si Jesus nin mampangitalaga konran tawo konan Dios, tan saran man'italaga na ket sayan-saya a parihon pamilya ra. Ket, bana' ta wanin, kai na iding'ey a tawagen natamon subsat na. ¹² Wanti e nin nibarita' na,

“Ipatandaan ko konran subsat ko a maipa'ka' komo, O Dios,
tan sa busel mi nin sarban mangrayo komo,
mangansyon akon pangrarayo komo.”*

¹³ Wana et anamaet,

“Si'ko, mampagmatalek ako konan Dios.”*

Wana et,

“Iti kami nin saray a'nak nan Dios a nipya na kongko.”*

¹⁴ Bana' ta saraytin a'nak nin mantukuyen na ket tawo sara nin naiketeg nin mati a lalaman ra, si Jesus anamaet ket nag'in yan tawo nin mati anamaet. Ket dinalanan nay patiti ta pigaw nin mangibwat sa patiti na ket, madaeg nayay Dimunyo a syay mampag'uray konran saray naiketeg nin mati. ¹⁵ Nati ya anaod ta pigaw anamaet nin

* **2:12** Kanta 22:22. * **2:13** Isaias 8:17. * **2:13** Isaias 8:18.

maglat nasara sa pa'sar nikaigalot ra sa li'mo sa patiti leleg raynan nabyay.

¹⁶ Anaod, tanda' tamo a ambo' nin saray uanghil a nigagara nan tulungan, no kai saray tawon maikwintan puri na ni Abraham.* ¹⁷ Bana' konan siin nin rason a pinangirangep nayan Dios si Jesus nin say sarban dalanan tamo nin si'tamon tawon bubsat na. Matkap a wanin ta pigaw nin mag'in yan si Sangkata'gayan nin Padi' tamo* a makaki-ingar ya kontamo, tan maipa'kit a mailalwan ya sa bubagay maipa'ka' konan Dios, tan ta pigaw nin maariglo nay kukasalanan ran saray tutawo na. ¹⁸ Tanda' tamo anaod a manepeg a pinangirangep yan wanin ta, bana' ta dinalanan nayna a nangirangep nin idap nin tinukso, mababa' nasara anamaet nin tulungan a mantukswen.

3

Si Moises, Tagasirbiya; Si Jesus, Anak ya

¹ Bana' anaod sa sain, si'kamo bubsat nin ikon nan Dios bana' ta makakirama' kamo sa nipanagyat na mangibwat sa langit, adalen moyoy maipa'ka' konan si man'ipatandaan tamon Sangkata'gayan nin Padi' tan Ibabaki'* nan Dios kontamo maipa'ka' sa pammemper tamo, sya si Jesus. ² Maruros a nakem nan tinmulok sa nipagwa' nan Dios a syay nanudo' kona, kapada

* **2:16** Nikwinta saran puri na ni Abraham bana' sa pagmatalek ra (Isaias 41:8-9; Galacia 3:29). * **2:17** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Hebreo 5:1-10. * **3:1** Saytin rwan titulo na ni Jesus, kadmang nin trabaho ra ni Aaron tan ni Moises sa u'nan pitarato nin Dios tan tutawo.

a si Moises ket maruros a nakem nan tinmulok sa nipagwa' nan Dios kona sin saytaw maipa'ka' konran pa'sar pammali nan Dios nin nipagamet nan Dios kona. ³ Bale' si Jesus, mas maikana' ya sa alaki nin kagalangan dyan si Moises, nin kapada a si nama'deng nin sayay bali ket mas maikana' ya sa alakin kagalangan dyan si balin nipa'deng na ⁴ ta no main nin nipa'deng, main nin nangipa'deng.

Sawanin, si Dios a nangwa' sa sarba nga'min. ⁵ Ket si Moises, mailalwan yan tagasirbi sa sarban iti sa pa'sar pammali nan Dios. Nami yaynan pau'na sa ipatandaan na li' nin Dios. ⁶ Si Cristo, mailalwan yan lamang sa pa'sar pammali nan Dios. Bale' syay Anak a nipagamet nan Dios kona a pa'sar pammali na tan sitin pa'sar pammali na ket si'tamo dapot no dumaer atamon mampilalo kona tan sa siririket nin panana'gan tamo sa sarban nipangako' na ni Cristo kontamo.

Pakanda' nin Andi' nin Gurutan a Niyuprisi nin Pakapainawa

⁷ Bana' sa sain, pakanda' kamo ta wanti e a wanan Ispirito nan Dios,

“Sawanin ana, reng'en moyoytin wanan Dios!

⁸ Andi' nin matib'ey a ulo moyo nin bilang konran pupuon moyo a kinuntra rako,
a bilang sin sinubok rako sin itaw sara sa lugar a kasan tawo.

⁹ Mataman nin sa leleg nin a'pat a pulo' a taon ket na'kit ray mumilagro nin ginwa-ginwa' ko,

sinubuk-subok rako et.*

10 Ket bana' ta wanin, pinasyan sager ko konran sarayti

ket wangko, 'Say tikapen ra ket say mangibarang tanan pirmi

tan kai ra gapo nin adalen no ani a karabayan ko para konra.'

11 Ket sa sager ko, nisamba ko a wangko,

'Kai sara gapo nin kirama' sa pakapainawa nin nisadya' ko.' ”*

12 Bubsat, pakanda' kamo a kasadsen komoyo nin duka' a pinanakem nan kai mamper ket bana' sa

sain, gurutan nayay Dios a sibibyay. 13 Anaod, mintras a main et nin panaon, lawas tamon pak-

sawen a nakem nin saya tan saya ta pigaw nin kasa ni saya kumon a matib'ey a ulo na nin kisyay

ya bana' ta naitawtaw ya nin sain say ambo' nin matunong sa pangngikit nan Dios. 14 O' a ta

kirama' atamo sa sarba nin iti kona ni Cristo dapot no dumaer atamo sa say nakaipatukduan nin

puon nin pangngilalo tamo kona. 15 Matkap tamo a dumaer leleg nin maibarita' na et nin Ispirito

nan Dios a,

“Sawanin ana, reng'en moyoy wanan Dios!

Andi' nin matib'ey a ulo moyo nin bilang konran pupuon moyo a kinuntra rako.”

16 Pakanda' kamo anaod ta, si'no sarayti konran saray pupuon tamo a abirno nin narng'e' raynay

buis nan Dios ket kinuntra raya et a lamang? Kasa anaod nin raruma no kai saraytaw saray

* **3:9** Mabasa a maipa'ka' sa sayti sa Exodo 15:22-25; 17:1-7; 32:1; Bilang 14:1-11. * **3:11** Kanta 95:7b-11; Bilang 14:20-24; Deuteronomio 1:34-35.

nilakwan nan nipal'is ni Moises sa Egipto. ¹⁷ Si'no sarain anamaet saray si Dios ket masager ya konra sa leleg nin a'pat a pulo' a taon? Saraytaw nin lamang. Nagkasalanan sara konan Dios, kanya' nin dinusa nasara tan nati-nati saradtaw sa lugar a kasan tawo. ¹⁸ Si'no sara et a nisamba na nin Dios sin sa sager na ket wana, “Kai sara gapo nin kirama' sa pakapainawa nin nisadya' ko”? Kasa anaod nin raruma no kai saray kai nin tinmulok kona.

¹⁹ Ma'kit tamo edet sa sain nin nangyadi' a kai ra nin naga'muran a pakapainawa nin nisadya' na para konra bana' ta kai sara nin namper kona.

4

¹ Edet, si pangako' nan Dios a main ana nin pakapainawa nin nisadya' na nin kiramaan tamo ket main ya et. Ket bana' ta wanin, pakan-daen tamo a kasa ni saya kontamo a kai et nin mangkirama' ana sa sain, ² ta si'tamo, narng'e' tamoya anamaet a Mabistan Patanda' nin kapada a narng'e' rayan pupuon tamo sin nu'nan panaon. Bale' sitaw nin narng'e' ra ket kasan nag'in nin kakanaan na konra bana' ta sin narng'e' raya ket kai raya nin timper. ³ Anaod, mangibwat sa pag-mamatalek tamo ket makakirama' atamo ta kai sara nin nakakirama' taw saray kai nin namper, bana' ta wanti ey wanan Dios maipa'ka' konra, “Sa sager ko, nisamba ko a wangko,

‘Kai sara gapo nin kirama' sa pakapainawa nin nisadya' ko.’* ”

* **4:3** Bilang 14:20-24; Deuteronomio 1:34-35; Kanta 95:11.

Say tutuo ket, kai sara nin kirama' mataman no naisadya' anan gindat ti a pakapainawa nangibwat et sin naparsa nayna nin Dios a sarba. ⁴Tanda' tamo a naisadya' in ta main nin mabasa tamo sa Masanton Kasuratan maipa'ka' konan ikapiton awro a wana,

“Sin ikapiton awro, si Dios, pinainawa ya bana' ta nayadi' nayna a gawa' na.”*

⁵Umanen koyay nibarita' nan Dios a wana,

“Kai sara gapo nin kirama' sa pakapainawa nin nisadya' ko.”

⁶Ket ma'kit tamo sa sain a main nin nisadya' nan pakapainawa nin Dios tan nigagara na a main nin kirama'. Saraytaw bale' saray nu'nan nakarng'e' konan siin a mabistan patanda', kai nasara nin inaburuyan nin Dios nin kirama' itaw bana' ta kai sara nin tinmulok kona. ⁷Ket, nangitalaga ya anamanaet a Dios nin saya nin awro, a siti ket sawanin ana. Anaod, sin napalabas anay anron panaon nangibwat sin kai sara nin nakakirama' sa sain nin pakapainawa, si Dios, tininreg naya si Adi' David ket wana nin naibarita' koyna,

“Sawanin ana, reng'en moyoy wanan Dios!

Andi' nin matib'ey a ulo moyo.”*

⁸Mantumuloy ya et edet a pangako' nan Dios ta, no sitaw si lugar a nangikaan ni Josue* konran pupuon tamo ket syaynaytaw a peteg nin pakapainawa a nisadya' nan Dios para konra, kai

* **4:4** Genesis 2:2.

* **4:7** Kanta 95:7-8.

* **4:8** Mabasa a maipa'ka' kona ni Josue sa Glusaryo.

ayayna kumon nangitalaga a Dios nin saya anamaet nin awro a saray tutawo ket makakirama' sara. ⁹ Ket ta wanin anaod, main in et nin naiduman pakapainawa nin nisadya' nan Dios para konran tawo na. ¹⁰ Anaod, si si'numan a mangkirama' ana sa sitin pakapainawa nin nisadya' nan Dios, mampainawa ayayna anamaet mangibwat sa gugawa' nan diri* kapada a si Dios ket nipainawa ayayna ta nakumplito nayna a gawa' na.

¹¹ Si'tamo edet, asikaswen tamon maong a kirama' atamo sa pakapainawa nin nisadya' nan Dios para kontamo, ta pigaw nin kasa ni saya kontamo a miugot sa pakasida' nin bilang konran saraytaw saray pupuon tamo a kai nin tinmulok sa nibarita' nan Dios konra. ¹² Gaw'en tamo in bana' ta say irgo nan Dios ket mabyay nin makapangyayadi' tan main nin magwa'. Mas makagwa' dyan si sayay daga nin midmang a tadem na. Sumulpot a irgo nan Dios sa sangkaarman nan kararwa tan kanakman nan tawo tan masukisok na mataman et say sangkaadiwan ana nin man'isipen tan man'apesen tamo. ¹³ Kasaynaod nin maiyadi nin animan konan Dios, nin si'numan. Sarba nga'min, nakapadar sa pangingikit na, tan kona, kikwintawan atamo sa sarba.

Si Sangkata'gayan nin Padi' tamo, si Anak nan Dios

¹⁴ Anaod bana' ta nakapadar atamo konan Dios, buhsat, tumarig'en atamon iti konan si

* **4:10** Si Cristo, kinumplito naynan ginwa' a gawa' para kontamo kanya' nin mangkirama' atamoyna sa sitin pakapainawa. Bilang sa wanti a mabasa sa Efeso 2:8-10; Nipadar 14:13.

man'ipatutuo tamo. Pakatarig'en atamo anaod bana' ta main nin Sangkata'gayan nin Padi' tamon naiduman adayo', ta linmuob yan itaw sa adapan nan Dios sa langit, tan siti ket si Jesus nin Anak nan Dios. ¹⁵ Pakatarig'en atamo et ta siti nin Sangkata'gayan nin Padi' tamon si Jesus, makataros ya tan makakiingar ya kontamo sa kakapuyan tamo bana' ta nadalanan na a tinukso sa sarban padalan, kapada a matukso atamo anamaet. Wanin man, sya, kai ya gapo natukson nakagwa' nin kasalanan. ¹⁶ Edet, kumadani atamo nin siilalo konan Dios a syay subor nin sarban inganga'do ta pigaw nin inganga'dwen tan tulungan natamo sa udas nin pakatkapan tamo.

5

¹ Saray napili' nin Sangkata'gayan nin Padi' ran Judio, tinudo' sara nin mangi'deng konran tutawo konan Dios. Trabaho ray mangiprisintan ruri-galo ran tutawo konan Dios tan duda'ton para sa kukasalanan ra. Tawo ya tamo' a sayay padi' ² nin makagwa' yan abas, kanya' nin mapangabot yaynamaet konran kapada nan tutawo nin nalingo bana' ta kurang a pakatanda' ra. ³ Ket bana' anaod ta malingo ya anamaet a lamang, matkap nay mangiprisinta nin da'ton para sa pakapirduna nin kukasalanan nan diri bilang anamaet a lamang sa pangiprisinta nan da'ton para konran tutawo. ⁴ Bilang tanda' tamo, kasan si'numan a mag'in nin Sangkata'gayan nin Padi' sa karabayan nan bukod, no kai edet, matkap a pinili' nayan Dios nin makakalap konan sitin ata'gay nin butang a bilang

sin pinili' naya si Aaron*.

⁵ Wanin a lamang anamaet, si Cristo, kai na nin nipata'gay a lalaman na nin diri nin mag'in nin Sangkata'gayan nin Padi' no kai edet, si Dios a nanudo' kona ta wanan Dios kona, “Si'ka, anak kata.

O', sawanin, pina'get koy nipanuyo' ko komo.”*

⁶ Wana et nin Dios a mabasan lamang sa Masanton Kasuratan,

“Si'ka, magnayon ka nin padi' anggan-angga a say nikapadi' mo ket kapadan nikapadi' na ni Melquisedec*.”

⁷ Sin iti ya et nin mampagkabyay sa luta' si Jesus, inmakis yan dinmasal tan inmay'ay konan Dios nin makababa' nin mangiligyas kona sa patiti. Bana' sa masulit nin karabayan nan tumulok ni Jesus kona, nangrenge' yay Dios sa dasal na ⁸ ket naadal nay pipa'kaan nin katutulok mangibwat sa nipangitpel na nin dya'dya' nin dinalanan na mataman no Anak nayan Dios. ⁹ Ket sin naadal naynan maong, nag'in syay Puon nin Anggan-anggan Pakaisalba ran sarba ran tumulok kona. ¹⁰ Wanin bana' ta si Dios, tinudo' nayan Sangkata'gayan nin Padi' nin kapadan nikapadi' na ni Melquisedec.

*Suetan moyon Maga'muran a Man'ilalwan
tamo*

* **5:4** Exodo 28:1. Si Aaron, syay sangkau'nawan nin nag'in nin padi' ran Judio. Mabasa a maipa'ka' kona sa Glusaryo. * **5:5** Kanta 2:7. * **5:6** Kanta 110:4. Mabasa et a maipa'ka' kona ni Melquisedec sa Hebreo 7:1–8:2; Genesis 14:17-20.

¹¹ Abaw et a rabay kon ipatandaan komoyo maipa'ka' konan siin, bale' maidap kon magwa' bana' ta matamlad kamon manaros. ¹² Na'teng kamoynan mammemper ket, sa eteng ana, makaiyakay kamoyna kumon nin raruma, bale' kai, ta anggan sawanin, matkap et nin iyakay komoyo a panaranaan nin adalen* sa nibarita' nan Dios. Bara'mon mamaanunor kamo nin pa'sar gatasen kamo anaet imbis nin mampangan kamoynan matib'ey nin kanen. ¹³ Anaod, si sayay pa'sar gatasen et sa pammemper, kai na et nin napasal nin pibarawesen no ani a mapteg tan abas. ¹⁴ Bale' saray mangatuntawoyna sa pammemper, makataros sarayna nin kukatutu'wan a pa'sar matib'ey nin kanen, ta naparmaw sarayna ket mapibarawes raynay matunong tan duka'.

6

¹ Ket, matkap a umarunsa atamoyna nin mag'in anan manakem sa pammemper. Andi' tamo ana-mana nin umanen a panaranaan nin pag'aadal tamo maipa'ka' sa byay tamo a iti kona ni Cristo. Kai mi ana anaod kumon nin matkap nin sub-lien nin ipapalaway a bubagay a naiyakay ana komoyo a bilang say pangungurot tamo sa gawa'-gawa' nin kasan kakanaan sa pangingikit nan Dios tan say maipa'ka' sa pagmamatalek tamo kona ² tan say maipa'ka' sa pakaparinggas, say pangrisibi konan Ispirito na, say isusubli' ran

* **5:12** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Hebreo 6:1-2.

mabyay nin nunati tan say paninintinsya na li' nin Dios nin pakadusa anggan-angga.

³ Sawanin, umarunsa atamoynaod ana! Bale' pakandaen moyo. Bangli' no kai na nin aburuyan nin Dios ⁴ta kasayna gapon magwa' nin rimidyo ta pigaw nin mapagbabawi' sara anamanaet a saray wanti e:

Alimbawa' ket main nin tutawo nin napal-awayan nayna nin Dios a kanakman ra maipa'ka' kona ni Jesu-Cristo ket, nasari' raynay kaabigan a mangibwat konan si rigalo na nangibwat sa langit tan, katagem rayaynay Ispirito nan Dios tan, ⁵ mangkasari' raynay mabistan nipangako' nan Dios tan say pakayadi' na nin maipadar li' nin liso no marate' a panaon. ⁶ Wanin man, ginurutan ra et a ginwa' nan Dios. Ket, kasayna gapon rimidyon mapasubli' sara anamanaet konan Dios ta bara'mon sinintinsyawan rayan diri anamanaet nin ipasak sa kudos a Anak nan Dios tan mambyan rasaray tutawo nin rason a tuya'-tuyaen raya.

⁷ Anaod, si'tamon tutawo, maiyarig atamo sa luta' a pirmin marapeg. Say bindisyon nan Dios, iti sa luta' nin abaw a prudukton makalap kona para konran saray mampangalila' ⁸ bale' no sitin luta' ket tubuan ya tamo' nin dikot tan didiwi, kasan sirbi na ket dandani yayna nin pauryan tana tan parisen.

⁹ Bubsat, mataman bale' nin wanin a wangko, matalek ako a say kapapa'sar moyo no maipa'ka' sa nikaisalba moyo ket mabista. ¹⁰ Anaod, mapteg yay Dios ket kai na nin lingwanan a pangangado' moyo tan say maabig a ginwa-ginwa' moyo para

kona a man'ipa'kit moyo et anggan sawanin sa man-gaw'en moyo para konran kapada moyon tutawo nan Dios. ¹¹ Ket, rabayen min tuloy a, say barang saya komoyo ket ituluy-tuloy nay suet tan seseg na anggan rumate' ya si Cristo ta pigaw nin maga'muran moyo a sarban mabistan man'ilalwan moyo. ¹² Anaod, kai mi nin rabay a tumamlad kamo no kai edet, arigen moyo sarain saray maanos nin mampagmatalek konan Dios, ket bana' ta wanin ra, ga'muran ra li' a nipangako' na nin Dios.

Sigurado a Nipangako' nan Dios

¹³ Alimbawa', sin nagpangako' yay Dios kona ni Abraham, nipatutuo na sa lalaman na nin diri a tukiden nay pangako' na ta kasaynan si'numan nin ata'gay et nin magwa' nan sambawan, ¹⁴ ket wana kona ni Abraham, "Ipangako' ko nin bindisyunan kata anaod tan gaw'en kon pinasyan ka'bawan ra li' nin puri mo."*

¹⁵ Edet, si Abraham, pinasyan anos nan tinma'gan ket naga'muran nay nipangako' na nin Dios.*

¹⁶ Anamaet a lamang, si sayay tawo, no rabay nan pa'geten a animan nin pipapagket sa sayay pididimandawan, sumamba ya nin usaren nayay ngaran nan mas ata'gay dyan sya. Ket pibuknulen anaod nin samba a pipapagket. ¹⁷ Bilang sa wanin si Dios ket, sa karabayan na nin ipa'kit konran

* **6:14** Genesis 22:16-17. * **6:15** Mangibwat sin nu'nan nipangako' nan Dios in (Genesis 12:2,4) angga sin naiyanak ya si Isaac (Genesis 21:5), rwampulo' tan limay taon a napalabas. A'nem a pulo' a taon anamaet a napalabas ba'yo ya nangapo si Abraham (Genesis 25:26).

tutawo na nin nagpangakuan na a kasan dwadwa nin tukiden nay nipangako' na konra, sinmamba ya anamaet. ¹⁸ O', rwan bagay a ginwa' nan Dios, nagpangako' ya tan sinmamba ya nin tukiden nay nipangako' na. Kai nin manguman in ta kai nin magwa' a mibula'-bula' yay Dios. Ginwa' na in a rwa ta pigaw nin si'tamo nin nako nipaisalipne' sa pangangampaya' na, mapaririket atamon maong bana' kona ta napagsen atamo sa pangingilalo tamo sa nipangako' na.

¹⁹ Bilang sayay pundo, siti nin pangingilalo tamo ket madaer tan paniguradwan ya sa byay tamo. Mangipunta yadtaw kontamo sa adapan na nin Dios sa rubari' nan kurtina* sa Timplo sa langit ²⁰ bana' ta linmuob yaynadtaw si Jesus nin nu'na kontamo. Sawanin mangingisa'le' yadtaw para kontamo ta Sangkata'gayan nin Padi' tamoya anggan-angga nin kapadan nikapadi' na ni Melquisedec.

7

Mas Ata'gay a Nikapadi' na ni Cristo dyan ni Aaron

¹ Anaod, siti si Melquisedec, adi' ya intaw nin syudad nin Salem. Padi' ya et nin nagsirbi konan Dios a Sangkata'gayan sa Sarba. Ket, sa ni'sa nin nirarate' ra ni Abraham nin ibat nikipira nin tinalo rasara a a'pat a uadi', si Melquisedec, sinna' naya ket binindisyunan naya si Abraham, ² tan binyan naya anamaet ni Abraham nin kakapulo' nin sarban nakalap na sa gira. Mu'na-mu'na,

* **6:19** Levitico 16:2.

maimatunan tamo a pinangaranan yan “Adi' a mag'uray nin matunong” ta siin a katarusan nan si Melquisedec nin ngaran na. Ket adi' ya et nin Salem a say rabay nin irgwen “Adi' a mamagka-main nin katinekan.”* ³ Saya et, kasan mabasan pakatandaan maipa'ka' konran ama tan ina na, o konran pupuon na, o sa tinmaranaan na tan sa nanganggawan na. Kanya' nin kapada nan Anak nan Dios, magnayon a padi' ya anggan-angga.

⁴ Kiten tamo tana no pa'no na kata'gay ni Melquisedec!

Mismo nin si Abraham a tanda' tamo nin sangkata'gayan nin puon tamo, ket nami ya kona nin kakapulo' nin sarban nakalap na sa gira. ⁵ Anaod, sin saytaw, nigan-gan saray pupadi' nin Judio a puri na ni Levi sa Gugan-gan a naibi kona ni Moises, a nangalap sara nin kakapulo' nin sarban kayamanan ran sarba ran kapada ran Judio. Kinalapan rasara mataman no kapada rasara nin puri na anamaet a lamang ni Abraham. ⁶ Bale' si Melquisedec, kuntra konra, ambo' naya nin puri ni Levi. Wanin man, nami ya kona si Abraham nin kakapulo'.

Ket anamaet, si Melquisedec, binindisyunan naya a tawon dirin nagpangakuan naya anaod nin Dios, si Abraham. ⁷ Tanda' bale' nin ka'bawan a si mamindisyon ket mas ata'gay ya dyan si bindisyunan na.

⁸ Siti et e, saraytaw saray pupadi' nin pupuri na ni Levi, nangalap saran kakapulo' ket nati saran lamang, bale' si Melquisedec,

* **7:2** Sayti nin maipa'ka' konra ni Abraham tan Melquisedec, mabasa sa Genesis 14:17-20.

sa naibarita' maipa'ka' kona a mabasa sa Masanton Kasuratan, mabyay ya et.

⁹ Anaet, si Levi, syay puon ra nin sarba ran pupadi' nin Judio a nangalap nin kakapulo'. Bale' sin nami yan kakapulo' si Abraham kona ni Melquisedec, maibarita' anan lamang a nami ya anamaet si Levi kona ni Melquisedec.

¹⁰ Maibarita' tamo nin wanin bana' ta, sin nami yan kakapulo' si Abraham kona ni Melquisedec, naisakop nayayna si Levi bana' ta puri naya ni Abraham, mataman nin kai ya et nin naiyanak sin saytaw si Levi.

¹¹ Sawanin, say nikapadi' na ni Aaron a sya puri naya ni Levi, ket gaw'en nin magkuri a Gungan-gan konran tutawo. Ket no mapapteg saray tutawo sa pangangkit nan Dios mangibwat sa nipagkuri nin Gungan-gan ran saraytaw nin pupadi', kai ana kumon matkap a main et nin sakalakon klasi sa nikapadi' na ni Aaron. Bale' matarusan a kai sara nin mapapteg ta mansabtan nan Dios a say nikapadi' nan Uunuren tamo ket kapada nin nikapadi' na ni Melquisedec.* ¹² Anaod, no main nin nasilyan sa klasin nikapadi', matkap a main anamaet nin masilyan sa panumbukan maipa'ka' sa sain. ¹³ Ket ma'kit tamo a nasilyan ana a klasin nikapadi' ta si Sangkata'gayan nin Padi' a man'irgwen tamo ket ambo' nayan puri ni Levi, no kai nangibwat ya sa sakalakon puri. Konan siin nin puri ket kasa et gapo nin nagsirbi sa altar bilang padi' ta ¹⁴ naisurat a, si Uunuren tamo, nangibwat ya sa puri na ni Juda. Ket kasa gapo nin naisurat

* **7:11** Hebreo 5:6; 7:17; Kanta 110:4.

sa Gungan-gan a nipataoy yupa' kona ni Moises maipa'ka' sa pag'in nin padi' mangibwat sa puri na ni Juda.

¹⁵ Mas lalon mapalaway nin ma'kit a nasub-
 rayan anay kapapa'sar nin nikapadi' tan Gungan-
 gan nin mantumbuken no mapanemtem tamo a
 main anan pinag'in nin padi' a say nikapadi' na
 ket kapadan nikapadi' na ni Melquisedec. ¹⁶ Kai
 ya nag'in nin padi' bana' ta puri naya ni Levi a
 siin a panumbukan a nibi nin Gungan-gan, no kai
 edet, nag'in yan padi' nangibwat sa pakayadi' nin
 byay a kai nin madaeg nin patiti. ¹⁷ Wanin a
 wanan Dios kona nin mabasa tamo sa Masanton
 Kasuratan. Wana,
 “Si'ka, magnayon ka nin padi' anggan-angga a
 say nikapadi' mo ket kapadan nikapadi' na ni
 Melquisedec.”*

¹⁸ Anaod, ginlat ana a panumbukan sa nikapadi'
 ran puri na ni Levi bana' ta kai nin maiyarak a
 tutawo konan Dios. Kasan kaalagawan ¹⁹ bana'
 ta kai atamo mapag'in nin mapteg sa pangingikit
 nan Dios. Ket bana' ta wanin, si Dios, nangikwa
 yan sakalakon klasi nin nikapadi' ket mas main
 nin ilalo tamo ta, konan siin nin klasin nikapadi',
 magwa' tamoytay umarak sa adapan nan Dios.

²⁰ Siti et e: Main nin nisamba na nin Dios sin
 pinag'in nayan padi' si Jesus!

Sin pinag'in nasara nin pupadi' taw saray
 pupuri na ni Levi ket kai ya nin sinmamba. ²¹ Bale'
 anaod si Dios, sinmamba ya kona ni Jesus nin
 wana,

* **7:17** Kanta 110:4.

“Si'kon si Dios, isamba koyti ket kasan sapo nin mangyadi':

Si'ka, magnayon ka nin padi' anggan-angga.”*

²² Kanya' nin anggan sa sain nin punto ket ginwa' naya si Jesus nin syay mampiga'get konan sitin ba'yon nitarato* na a mabista nin adayo' dyan si gindat.

²³ Saya et, abaw saray pupadi' sa nu'na nin klasin nikapadi' ta nasilya-silyan sara no nati yay-nay saya. ²⁴ Kuntra si Jesus, bana' ta mabyay ya anggan-angga, kai nin matkap a kasilyan na nin padi'. ²⁵ Ket bana' anaod ta wanin, maisalba nasaran lawas tan peteg a sarban tutawo nin bana' sa pagmamatalek ra kona ket kumadani sara konan Dios. Wanin ta maisa'le' nasara tanan pirmi konan Dios para sa tulong na konra bana' ta mabyay ya anggan-angga.

²⁶ Ket ma'kit tamo a siin a klasin padi' a maibagay para kontamo. Makapaririket ya konan Dios ta sin nagkabyay yan sayay tawodti sa luta', kai ya gapo nin nagkasalanan, tan kasa gapo nin kadukaan nin iti kona. Kasa gapo nin nakairanudan na sa gawa'-gawa' nin tutawon makasalanan. O', pinata'gay ya sa pag'in nan padi' nin kasan kipada itaw sa langit. ²⁷ Kai ya matkap nin nangiprisinta nin da'ton nin inawru-awro bilang konran saray nu'nan Sangkata'gayan nin Padi'. Nangida'ton sara, mu'na para sa kukasalanan ran diri, mi'sa para sa kukasalanan ran tutawo. Siti nin Sangkata'gayan nin Padi'

* **7:21** Kanta 110:4. * **7:22** Mabasa a maipa'ka' konan sitin ba'yon nitarato sa Glusaryo.

tamo, pini'sa-pi'sa nayna a nipangiprisinta nin masadag nin da'ton para kontamon tutawo sin nibi nan nida'ton a lalaman nan diri. ²⁸ Anaod, saray nag'in nin Sangkata'gayan nin Padi' nangib-wat sa nibin panumbukan nin Gugan-gan, abaw a kakapuyan tan pagkurangan ra.

Bale' sin nayadi' ana nin naibi a Gugan-gan, si Dios, tinudo' naya nin sinambawan na a gaw'en nayan Sangkata'gayan nin Padi' a saya a syay si Anak na. Sya, nasubok yayna ket masibulot nan nagwa' nga'min a sarban pakatkapan* ta pigaw nin magsirbi ya lawas nin padi' para konran tutawo na.

8

Nipagamet ya kona ni Jesus a Mas Mabistan Nitarato

¹ Ket say sarban sain nin nibarita' ko komoyo, wanti e a rabay nin irgwen:

Main anan Sangkata'gayan nin Padi' tamo nin bilang sa man'ibarita' mi. Sya, nakatekre' yadtaw sa lugar nin kagalangan sa adapan nan Sangkata'gayan nin Dios itaw sa langit. ² Itaw ket man-gaw'en na a nikapadi' na sa peteg nin Pangraywan itaw sa langit a ambo' nin tawo a nangipa'deng no kai si Dios.

³ Anaod, si barang sayan Sangkata'gayan nin Padi', tinudo' ya nin mangi'deng konran tutawo konan Dios nin mangiprisinta nin rurigalo tan da'ton kona, kanya' nin matkap a main anamaet nin ida'ton na nin sitin Sangkata'gayan nin Padi'

* **7:28** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Hebreo 2:10,17-18; 5:8-9.

tamo para kontamo. ⁴ Ket no iti ya et kumon sa luta', kai ya gapo nin nag'in nin padi' bana' ta main sarayna a tinudo' nin pupadi' nin mam-pangiprisintan rurigalo nin maitukoy sa panumbukan nin nibin Gungan-gan. ⁵ Sain nin pagsisirbiran sarain nin pupadi' ket bara'mon alina tamo' bana' ta man'iritrato ya tamo' a pangraywan nin peteg a itaw sa langit. Tanda' tamon wanin bana' ta si Dios, binibilin nayan maong si Moises sin man'ipagwa' na kona a pamma'deng nin Abung-abong na. Anaod wana nin Dios,
 “Pakandaen mon gaw'en a sarba nin bilang sa wantaw sa nipa'kit kodtaw komo sa talugtog.”*

⁶ Bale' si Sangkata'gayan nin Padi' tamo, itaw ya sa langit ket nanga'mor yan mas ata'gay a klasin nikapadi' dyan sarain a pupadi'. Makakipada a nikapadi' na sa mas mabistan nitarato a man'ipasigurado na konan Dios tan saray tutawo ta naipatulokdo' ya sa mas mabista nin pangako' nan Dios.

⁷ O' mas mabista yaytin nitarato na ta no sitaw si nu'na ket kasan pagkurangan na nin mangikadani kumon kontamo konan Dios, kai kumon matkap a kasilyan nan ba'yo. ⁸ Bale' nipatanda' nan Dios a main nin pagkurangan nan si u'nan nitarato ta mabasa tamo a wanti e nin wanan Dios,
 “Rumate' li' a panaon a mangwa' akon ba'yon pakitarato ko konran tutawo ko,
 saray taga Israel tan saray taga Juda.

* **8:5** Exodo 25:40; 26:30.

9 Ket siti nin ba'yon nitaratwan
 kai naya nin kapada nin si u'nan pakitarato nin
 ginwa' ko konran pupuon ra
 sin saytaw sin nilakwan kosara sa Egipto.
 Anaod, pinauryan ray nitaratwan mi,
 kanya' nin bana' ta wanin pinauryan kosarayna.

10 Ket wanti li' ey ba'yon itarato ko konran puri na
 ni Israel:
 No rumate' a panaon,
 ipasrep ko li' sa kukanakman ra a uakay ko.
 Ipadalepdep ko konra a gugan-gan ko.
 Ket mag'in si'koynay Dios ra tan mag'in saran
 tutawo ko.

11 Ket bana' ta wanin, no saytaw li',
 kai ana nin matkap a say barang saya ket
 ibarita' nay wanti e sa saya tan saya,
 'Tandaen may Dios'
 bana' ta tanda' rakoyna li' nga'min,
 mangibwat konran saray madidintek konra
 anggan konran saray atata'gay.

12 Tanda' rakoyna li'
 ta nasari' raynan ka'dwan kosara
 ket pirdunawen koy nipanubag ra, tan
 kai koyna gapo nin isingir konra.”*

13 Sa wanin a wana nin Dios a mangwa' yan ba'yon
 itarato na, ma'kit a si u'na, kasaynan kausaran
 na; anaod, si animan a ma'ran ana tan kasaynan
 kausaran, ket pauryan yayna.

9

Nika' naya ni Jesus a Mas Mabistan Da'ton

* 8:12 Jeremias 31:31-34.

¹ Anaod, itaw sa nu'nan nitarato a saray tutawo ket mag'in maako' nasaran Dios, main nin pu-panumbukan sa pagsisirbi konan Dios tan main nin naitanda' nin Abung-abong nin Piikapan a ginwa' nin tawo.* ² Siti nin Abung-abong, rwa ray parti na. Si u'nan parti a mantawagen nin Masanton Lugar, itaw yay pammatukduan nin tyo' tan si lamisawan nin pangangwan nin tinapay nin nitalaga konan Dios. ³ Si luuban sa sitin parti ket nakurtinawan ya. Si ikarwan parti nin sinalimbengan yaynamaet nin kurtina nin pidalinan, say tawag kona ket “Si Sangkasantusan nin Lugar.” ⁴ Kalamo' nan sitin parti ket si altar a balitok nin pammuuran nin insinso tan si kaban a mantawagen yan Kaban nin Kataratwan. Nakubriwan yan balitok tan say laman na ket si kuden a balitok a main nin laman nin kanen a bara'mon tinapay a mantawagen nin manna* a nibi nan Dios konran Israelita. Laman naya et nin Kaban a baston na ni Aaron a ginmulong* tan saray rway tiniblak nin bato a nakaisuratan nin say ipatumbok* nan Dios konran Israelita. ⁵ Sa babo nan Kaban ket main nin istatwa ran rwa ray pinarsa a main nin pakpak a mantawagen nin kerubin nin kikalamo' sa sangkabistawan a pakaipadar nan Dios. Nibuka' a pakpak ra nin sirungan rayay sakeb nan Kaban a syay lugar nin pangingida'tunan nin daya' sa paki-

* **9:1** Mabasa a gugan-gan maipa'ka' sa pangipa'deng konan sitin abung-abong tan say agamiren itaw sa Exodo kapitulo 25–27,30 tan Levitico 24:1-9. * **9:4** Mabasa a maipa'ka' sa manna sa

Glusaryo. * **9:4** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Bilang kapitulo 16,17. * **9:4** Exodo 31:18; 32:15-16; 34:1; 40:20.

dawat nin inganga'do konan Dios. Maipa'ka' sa sain, anggadi tanay maipapalaway ko sawanin.

⁶ Ket mayadi' nin naisadya' a sarban sain, saray pupadi', sumrep saradtaw nin pirmi sa u'nan parti ta pigaw nin gaw'en ray gawa' ra bilang padi'. ⁷ Bale' itaw konan ikarwan parti, kal-la si Sangkata'gayan nin Padi' tamo' a makasrep, tan mi'sa tamo' sa sayay taon. Bale' maiyawa' anaod a sumrep yadtaw no kasan daya' nin uayep nin ida'ton na konan Dios. Matkap a mangida'ton yan sain bana' sa nipagkasalanan na, tan wanin anamaet sa kai ra naaraman nin kukasalanan ran tutawo.* ⁸ Sayti e a ipa'kit na kontamo nin Ispirito nan Dios mangibwat sa sain:

Leg'an a sain nin pupanumbukan maipa'ka' konan sitin pangraywan* ket mantumbuken et, kai ya et nin magwa' nin dalanan nin tawo a serpan sa naitalagan kami'nan nan Dios.

⁹ Say isen konan siin nin pangraywan ket bara'mon mangiritrato tamo' nin say natukid nayna sawanin nin Cristo. Edet, say pangiprisinta nin rigalo tan duda'ton sigon sa sain nin panumbukan ket kai nin makaparinggas nin kanakman ran mangrarayo konan Dios. ¹⁰ Anaod, sain nin pupanumbukan ket main nin kabiangan tamo' sa lalaman a bilang sa pangangan tan pinnom tan sa pangriringgas nin bubagay, tan sa raruma et. Nigan-gan nan Dios nin tumbuken in angga tamo'

* **9:7** Mabasa a maipa'ka' sa trabaho a ginwa' nan Sangkata'gayan nin Padi' nin mi'sa tamo' sa sayay taon sa Levitico kapitulo 16.

* **9:8** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Hebreo 10:19-20; Mateo 27:51.

sa panaon a mampagkuri ana a ba'yon padalan na nin ikusto a sarba.

¹¹ Edet si Cristo, sin inmadap ya konan Dios, syay Sangkata'gayan nin Padi' nin mamangibwat nin mabibistan bubagay yupa' konan si ba'yon nitarato. Kinmadani ya et kona nin Dios nin dinmalan ya konan si sangkata'gayan tan sangk-abistawan nin Abung-abong para konan Dios. Ambo' nin tawo a nangwa' konan siti tan saya et, ambo' yan iti sa mundo. ¹² Ambo' anamaet nin daya' nin kabron tan kal-lakyan nin baka* a awit na nin nika' nida'ton itaw sa naitalagan kami'nan nan Dios no kai edet, say daya' nan diri nin tinmuro'. Ket sa wanin, ni'sa ya tamo' nin sinumrep itaw tan kai nayna nin matkap a sumrep anamanaet ta gina'muran nayna a pakaipal'is tamon anggan-angga sa pag'uuray nin kukasalahanan tamo. ¹³ O' tutuo, sa u'nan nitarato, saraytaw saray ikwinta nin nikasama', maringgasan a lalaman ra sa pangwarsik konra nin daya' nin baka tan kanding tan abunsyang nin pinuuran a gumalasang nin baka*, ket no wanin, maaburuyan saran kikalamo' sa pangrarayo. ¹⁴ Wanin man nin sain, maringgasan atamon adayo' bale' nin daya' na ni Cristo. Rininggasan nayna a kukanakman

* **9:12** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti nin nipangida'ton nin ni'sa sa sayay taon para sa kukasalahanan ran tutawo sa Hebreo 9:7; Levitico 16:11-19. * **9:13** Main nin rway klasi nin da'ton a ma'kit iti. Say da'ton para sa kasalahanan ran padi' tan tutawo a ida'ton nin tinaun-taon (Levitico kapitulo 16), tan say da'ton para sa pakaparinggas ta pigaw nin si sayay tawon naikwintan nikasama' ket maparinggas ya ket makakilamo' yayna sa pangrarayo konan Dios (Bilang kapitulo 19).

tamo sa gawa'-gawa' tamon kai nin makabunga nin byay, ta pigaw nin say gaw'en tamoyna ket si pagsirbyan yay Dios a syay pangibwatan nin byay. Yupa' sa tulong nan Ispirito nan Dios a main ya anggan-angga, si Cristo, nida'ton na konan Dios a kadiryan na nin kasa gapo nin dungis ket maringasan natamoyna.

¹⁵ Ket bana' ta wanin, si Cristo, inumdeng ya sa pisa'lean nan Dios tan saray tutawo a pinangibwat nay pagkamain nin ba'yon nitarato a maituno atamo konan Dios. Itaw ya ta pigaw nin saraytaw saray sinagyat nan Dios ket maga'muran raytaw say magnayon anggan-angga nin bindisyon a ni-pangako' nan Dios. Mangyadi' a wanin bana' sa patiti na ni Cristo nin ipasbot nasaran Dios a tutawo kona sa duka' a kaugutan ra sa nipanubag ra sin itaw sara et sa sakop nin u'nan tistaminto* nan Dios. ¹⁶ Bilang sa wanin, no si sayay tawo ket mangwa' ya nin tistaminto, matkap a main yapo' nin paka'kitan a nati yayna ba'yo nin matawir nin si'numan a kamamain na, ¹⁷ bana' ta kasa et nin kuri nan tistaminto antaran mabyay ya et. Ket magkuri tamo' a wanan tistaminto no nati yaynaytaw si nangwa'.

¹⁸ Ket bilang sa wanin, konan si u'nan padalan a pinangibwat nan Dios, main nin pinatin ayep nin pinaturo' a daya' na ta pigaw nin alilbien yan main nin kuri a nitaratwan. ¹⁹ Anaod, wanti e a nangyadi':

Si Moises, nipatandaan na nga'min konran tutawo a ipatukid nan Dios konra nin itaw sa

* **9:15** tistaminto- O:kataratwan- O:say bubibilin nan sayay tawo maipa'ka' sa ipatawir na.

Gugan-gan. Ket kayadi' na nin ginwa' in, kinalap nay daya' nin kanding tan baka nin linawukan na nin ranom ket, winarsikan nasaray sarban tutawo tan say nakaisuratan nin Gugan-gan, a nangusar yan sanga nin tanaman a mantawagen nin isopo a nakerkeran ya sa parpar nin kulor lila nin abel a mantawagen nin lana. ²⁰ Leleg nan man-gaw'en in wana konran tutawo, "Sayti a daya' nin pinaturo' nin mama'get sa nitarato nan Dios nin ipasunor na komoyo."*

²¹ Winarsikan naya anamaet nin daya' a Abung-abong nin Piikapan nan Dios tan say sarba nin bubagay nin usaren sa pagsisirbi kona. ²² Anaod, tanda' tamo mangibwat sa Gugan-gan a, dandani sarba, maringgasan nin pammaturo' nin daya'. Wanin anamaet a say kal-la padalan nin pakapirduna nin kukasalananan tamo nin tutawo ket say pammaturo' nin daya'.

²³ Ket bana' ta wanin, matkap anaod nin mparinggas ya yupa' sa pangwarsik nin daya' ran nida'ton nin uayep a lugar nin pangraywan konan Dios iti sa luta' tan say bubagay nin usaren itaw. Bale', ritrato in tamo' nin say itaw sa peteg nin pangraywan itaw sa langit. Ket sa say itaw sa pangraywan itaw sa langit, mas mabli nin da'ton a matkap. ²⁴ Anaod, si Cristo, nakasrep ya, ambo' sa lugar nin pangraywan a ginwa' nin tawo nin ritrato tamo' nin si peteg, no kai itaw mismo sa peteg nin pangraywan sa langit. Ket sawanin itaw ya sa adapan nan Dios ta pigaw nin syay mangisa'le' kontamo kona. ²⁵ Si Cristo anamaet,

* **9:20** Exodo 24:8. Mabasa et tin nibarita' na ni Catawan a Jesus sa Lucas 22:20.

ambo' yan bilang konan sayay Sangkata'gayan nin Padi' nin Judio a sinumrep ya nin tinaun-taon sa Sangkasantusan nin Lugar itaw sa pangraywan iti sa luta', nin nangida'ton yan daya' nin uayep. Ni'sa ya tamo' matkap nin sinumrep si Cristo nin nika' na nin nida'ton a lalaman nan diri. ²⁶ No say pangingida'ton na ni Cristo ket pariho kumon sa pangingida'ton ra, nangibwat et sin kapamarsa konan mundo, matkap kumon a ni'nu-ni'no yayna nin nati. Bale' ambo' nin wanin! Ni'sa ya tamo' nin nakodti tan sa kusto nin panaon ta pigaw nin, mangibwat sa nipangida'ton nan lalaman nan diri ket rarusan natamo sa kukasalanan tamo.

²⁷ Niketeg nan Dios a say tawo, mati nin mi'sa, ket sumunor a pakasintinsya konan Dios.

²⁸ Kapada nin sain, nati ya si Cristo sin nida'ton nay lalaman nan diri nin ni'sa, ta pigaw nin makauray ya sa kukasalanan nin abaw a tutawo. Kanya' nin no sumubli' yadti li', ambo' ana nin bana' sa kukasalanan nin tutawo, no kai edet, mako yadti nin uman para konran masuet nin mantuma'gan kona ta pigaw nin aluyunen nasaran makodtaw nin kikalamo' konan Dios.*

10

¹ Anaod, si sistima nin yupa' sa panunumbok nin Gugan-gan ket bara'mo tamo' nin alina a mangitudo' sa mabista nin rumate' kontamo. Ambo' in a say peteg ana. Kanya' nin say uman-uman nin pangingida'ton ra nin tinaun-taon ket kai gapo nin nagwa' nin pinaringgas saran peteg sa

* **9:28** aluyunen nasaran...konan Dios.- Sa Griego:awiten na sa pakaisalba.

kukasalanan ray kumadani konan Dios. ² No magwa' in kumon nin sain, kai rayna nin matkap a mangida'ton et nin saray kumadani konan Dios ta naparinggas sarayna tan kai sarayna nin mangkabyatan bana' sa kukasalanan ra. ³ Bale' say katutu'wan ket, nipapanemtem konra nin say nipangida'ton ra nin tinaun-taon a kai et nin naglat a kukasalanan ra. ⁴ Wanin bana' ta say daya' nin nida'ton nin baka tan kanding ket kai gapo makapanglat nin kukasalanan. ⁵ Kanya' anaod nin sin adapen nayna ni Cristo a makodti sa luta', nibarita' nay wanti e konan Dios:

“Ambo' nin say duda'ton nin uayep tan raruma et a tikapen mo,
kanya' nin binyan nako nin lalaman.

⁶ Kai ka nin napaririket nin
bubagay a pinuuran tan nida'ton nin
ipanakeb nin kukasalanan.

⁷ Ket bana' anaod ta wanin, wangko komo, O Dios,
‘Edet, iti ako
ta pigaw nin gaw'en ko a karabayan mo, a
sayti ket naisurat anan gindat maipa'ka'
kongko sa Masanton Kasuratan.’ ”*

⁸ Tandaan moyo a wana ni Cristo,
“Ambo' nin say duda'ton nin uayep, say da'ton nin
trigo, say da'ton a pinuuran sa altar tan say
daya' a nida'ton para sa kasalanan a tikapen
mo;
ambo' in a makapaririket komo.”

* **10:7** Kanta 40:6-8.

Nibarita' nay wanin mataman no sain ket nipagwa' nin Gugan-gan. ⁹ Ket nipasunor na nin nibarita',

“Edet, iti ako

ta pigaw nin gaw'en ko a karabayan mo.”

Edet, nangibwat sa karabayan nan Dios, naglat yaynay u'nan nitarato na ket magkuri yaynay ikarwa. ¹⁰ Nangibwat anamaet sa karabayan na nin Dios ket rininggasan natamoyna sa kukasalanan tamo ni Cristo tan naitalaga natamoyna konan Dios, nangibwat sa ni'sa tamo' nin nipangida'ton na nin kadiryan na.

¹¹ A lamang et, saray pupadi', inawru-awro nin itaw sara sa Abung-abong nin Piikapan nan Dios nin nangiprisi-prisintan pari-parihon klasin duda'ton. Wanin man, saytaw nin duda'ton ra ket kai nin nakapanglat nin kukasalanan. ¹² Bale', sitin padi' tamo a si Cristo, say nipangida'ton nan ni'sa, sumadag anan galten lawas a kukasalanan tamo. Ket sinmunor, nako ya nin tinmekre' sa lugar nin sangkagalangan sa pawanan nan Dios ¹³ a mantaga'nan nan sarba ran kukalaban na ket ipadaeg nasaran liso nin Dios kona.* ¹⁴ Anaod, sa ni'sa nin nipangida'ton nan lalaman nan diri, nikusto na lawas sa pangngikit nan Dios a kapapa'sar ra nin saray tutawo nin mamparing-gasen nayna.

¹⁵ Si Ispirito nan Dios anamaet, patutu'wan na a naikusto anay kapapa'sar ra sa pangngikit nan Dios ta mabasa tamon midadandan a wanti e sa Masanton Kasuratan:

* **10:13** Kanta 110:1.

- 16 “Wanti li' ey ba'yon itarato ko konra no marate' a panaon wanan Dios:
 Ipasrep ko li' sa kukanakman ra a uakay ko.
 Ipadalepdep ko konra a gugan-gan ko.”
- 17 Ket sumunor,
 “Pirdunawen koy nipanubag ra, tan kai koyna gapo nin isingir konra.”*
- 18 Edet, no say kukasalanan ket napirdunayna, kai ana matkap a mangiprisinta et nin da'ton para sa pakapirduna nin sayti.

Idengan moyon Gaw'en a Karabayan nan Dios

- 19 Kanya' anaod, buhsat, nin kumadani atamo konan Dios. Gaw'en tamo in ta kanawanawa tamoynay makasrep sa Sangkasantuan nin Lugar nan Dios bana' sa nipangida'ton na ni Jesus nin kadiryan na a tinmuro' a daya' na. 20 Inabryan nayayna para kontamo a dalanan sa salaban* sa kakadani konan Dios. Siin nin dalanan ket pinagkamain ya nin nipangida'ton nan lalaman nan diri ni Jesus, ket kapangabri na konan siti, tan mami yan byay nin iti konan Dios. 21 Kumadani atamo anamaet a lamang konan Dios ta, sitin Sangkata'gayan nin Padi' tamo a si Jesus, mam-pagawan natamon si'tamon pammali nan Dios. 22 Kanya' nin kumadani atamo anaod konan Dios nin masibulot a nakem tamo ta magsen a pag-mamatalek tamo kona nin kasan dwadwa bana' ta naringgasan ana a kunsinsya tamo nin daya'

* **10:17** Jeremias 31:33-34; Hebreo 8:10,12. * **10:20** Nagkamain yaytin salaban bana' sa pagkakasalanan tamo. Niyalimbawa' nin say nikabisang nan kurtina sa Timplo a nikagwa' nan siin a dalanan. Mabasa a maipa'ka' sa nikabisang nan sitin kurtina sa Marcos 15:38.

na ni Jesus sa kukasalanan tamo* tan say gawa'-gawa' tamo ket bilang nin nauyasan sa ranom nin maringgas*.

²³ Dumaer atamo sa saytin pangingilalo tamo nin nipatutuo tamon iti kontamo. Andi' atamo gapo nin magdwadwa bana' ta si Dios a syay nikitariato kontamo ket tutuo ya sa nibarita' na tan gaw'en nay nipangako' na. ²⁴ Pagawan tamo anamaet a maninreg nin saray kalalamo' tamo ta pigaw nin mas mikawa'nanan atamo tan gaw'en tamo no ani a maabig para sa barang saya. ²⁵ Ket andi' tamo nin itgen a pididinep tamo nin ambo' nin bilang konran raruma a no mi'sa tamo', no kai edet, mididinep atamo ta pigaw nin matulungan tamoy barang saya nin mikawa'nanan atamo tan gaw'en tamo no ani a maabig. Matkap tamon tuloy nin gaw'en ti laloyna sawanin bana' ta maibarita' tamo a say awro nin isusubli' na ni Uunuren tamon Jesus ket adani ana.

²⁶ Gaw'en tamo in ta, no ituluy-tuloy tamo et a pagkakasalanan tamo mataman nin peteg a tanda' tamoytay katutu'wan maipa'ka' kona ni Cristo, kasaynan magwa' et nin ida'ton nin makapanguyas nin kasalanan tamo. ²⁷ Kasaynan magwa' et para konran tutawon mangwa' nin

* **10:22** Say ginwa' na ni Jesus a nangida'ton ya nin rininggasan nay kunsinsya tamo sa kukasalanan tamo nin say daya' na ket bara'mo sa nibin bubibilin maipa'ka' sa pangibu'bo' ran pupadi' nin daya' nin mabasa sa Exodo 29:21. * **10:22** Main saray mangibarita' a sayti ket bilang nin nikabawtismo. Say maipa'ka' sa pakauyas nin lalaman ra nin pupadi' a si Aaron tan saray a'nak na ket mabasa sa Exodo 29:4; 30:17-21; 40:30-32. Mabasa et a nipangako' nan Dios sa Ezekiel 36:25.

wanin no kai tuma'gan tana sa makapasalak a panunusa nan Dios tan say burung-burong nin apoy a mangpos konran saray kumontra kona. ²⁸ Tanda' tamo a no main nin nangagaran sinmubag sa Gungan-gan a naibi kona ni Moises, ket sain nin nipanubag na tistigusan ran tulo o rway katawo, siin nin nanubag ket dusawen yan patyen nin kasan inganga'do.* ²⁹ Edet ta wanin, mas mabyat li' nin adayo' a dusa na nin si tawon ginwa' nayan kasan sirbi a Anak nan Dios. Siin, basta-bastawen na a daya' nin nangwa' a magkuri a ba'yon nitarato nan Dios nin naitalaga atamo konan Dios. Siin a lamang, muda-mudawen naya a Ispirito nan Dios nin mampamayabor nin say kamaungan nan Dios kontamo. ³⁰ Dusawen naya bana' ta tanda' tamo a si namarita' nin wanti e ket si Dios nin diri:
 “Si'ko a gumale';

si'ko a manusa konra sa duka' a gawa'-gawa' ra.”

Sya et a lamang a namarita' nin wanti e:

“Si'ko, Si Uunuren, sintinsyawan kosara li' a tutawo ko.”*

³¹ Anaod, makapasalak nin tuloy a dusa na konran saray mangwa' nin wanin kona nin Dios a sibibyay tan makapangyayadi' ya!

³² Ket, panemtemen moyoy pangingilalo moyo sin ambo' et nin na'teng a pinalawayan nakamoyna nin Dios. Sin saytaw, abaw nin idap a nirangep moyo. ³³ Main taw say pinadipading'eyan tan sinasa-sasakit kamo sa adapan

* **10:28** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Deuteronomio 17:2-7.

* **10:30** Deuteronomio 32:35-36.

nin tutawo, tan main taw anamaet say nikidamay kamo konran saray ginwa-ginwaan nin wanin.

³⁴ Anaod, dinamayan moyo saray napriso, tan kai kamo nin ginmereng mataman no kinalap komoyoy sarba nin main moyo bana' ta tanda' moyo nin main et nin ikon moyo nin nipangako' nan Dios a mas mabistan adayo' tan magnayon anggan-angga. ³⁵ Kanya' nin, bubsat, andi' moyo nin galten a pangingilalo moyo kona ta magun-gunawan atamo li' nin alaki bana' konan siin.

³⁶ O', matkap a mangitpel kamo ta pigaw nin sa wanin ket maga'muran moyoy nipangako' nan Dios, bana' ta ginwa' moyoy rabay na.

³⁷ Anaod, wanan Dios a mabasa tamo sa Masanton Kasuratan,

“Ambo' ana nin ma'teng ket

sitaw si mantaga'nan moyon rumate', rumate' yayna.

Kai na nin itantan a kararate' na.

³⁸ Ket si tawo nin nikwinta kon mapteg, magk-abyay yan naipatakdo' sa pagmamatalek na kongko.

Bale', no gurutan nako, kai ako nin maparirikit-an kona.”*

Dalepdepen a Maipa'ka' konran saray Nagmatalek konan Dios

³⁹ Bale' si'tamo, bubsat, ambo' ratamo nin kapada nin sarain saray gumurot ket dusawen nasara nin Dios, no kai edet, si'tamo ket kapada ratamon saray nagmatalek konan Dios ket naisalba nasara.

* **10:38** Habakuk 2:3-4. Ma'kit et sa Roma 1:17 tan Galacia 3:11.

11

¹ Ani edet a pagmamatalek? Syay ma'get a pangipatukduan tamon paninigurado tamo a matukid a man'ilalwan tamo. Syay panga'getan tamo nin maipa'ka' sa katutu'wan nin say kai tamo nin ma'kit, ² ta wanin a ma'kit tamo kon-ran saray tutawo sin nu'nan panaon. Bana' sa pagmamatalek ra, pinatutu'wan nan Dios a inako' nasara.

³ Mangibwat sa pagmamatalek tamo, mataros tamo a si Dios, ginwa' nayay sangkamundwan nangibwat sa irgo na tamo';* edet, sarba nin ma'kit ket naparsa nangibwat sa kai nin ma'kit.

⁴ Nangibwat sa pagmamatalek na, si Abel, nami ya konan Dios nin mas maikana' nin da'ton dyan say da'ton na ni kaka nan si Cain.* Nangibwat sa sain nin pagmamatalek na ni Abel, inalilbi' nan Dios a matunong ya, a sayti ipa'kit nin nipangrisibi nan da'ton na ni Abel. Ket abirno nin nati yaynan na'teng si Abel, man'iyakay natamo et a lamang sa wanin nin pagmamatalek na.

⁵ Nangibwat sa pagmamatalek na ni Enoc, inawit nayaynadtaw sa langit nin Dios ket kai ya nin nati. Main nin nibarita' nan Dios sa Masanton Kasuratan a kai ya nin nadumog si Enoc ta kinalap naya, bale' nu'na et konan siin ket pinatutu'wan nan Dios a napaririketan ya kona ni Enoc.* ⁶ Sawanin, si sayay tawo nin kasan pagmamatalek, kai naya nin mapaririket

* **11:3** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 1:1-2:3. * **11:4**

Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 4:2-16. * **11:5** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 5:21-24.

a Dios. Wanin ta si si'numan nin kumadani konan Dios matkap a mamper ya a main ya a Dios tan a si Dios, gun-gunawan nasaray masuet nin kumadani kona.

⁷ Nangibwat sa pagmamatalek na, si Noe, timper nan main nin li'mo a pammatalad nan Dios a magkamain nin pinasyan kaalakyan nin layos.* Abirno nin kai na et nin mangka'kit nin manlumayos sin saytaw, ginwa' nayay alakin baluto ta pigaw nin malibri saran mipamilya ket yupa' sa katutulok na bana' sa pagmamatalek na ni Noe, naipa'kit a kai ra nin nipamper nin raruma ket konan siin nirebreb sara; bale' sya, ginun-gunawan yan byay nin nikwintan mapteg ta main nin pagmamatalek na.

⁸ Nangibwat sa pagmamatalek na, si Abraham, tinmulok ya sin nibaki' naya nin Dios itaw sa lugar a nipangako' na nin ibi kona.* Nibwat yan nako si Abraham sa nangibakian nan Dios kona mataman no kai na nin tanda' no adti yattaw nin lugar.

⁹ Nangibwat a lamang sa pagmamatalek na, mataman no nipangako' ya anaod kona in nin lugar ket nagmantini yadtaw si Abraham nin bilang sayay san'ili tamo' nin niikap sa abung-abong. Wanin anamaet konan si anak nan si Isaac tan si apo nan si Jacob, a sara ket nagpangakuan na anamaet nin Dios. ¹⁰ Nakaitpel yaynaod si Abraham nin wantaw bana' ta, si man'ilalwan na ket, say miikap yadtaw li' sa

* **11:7** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 6:9–7:23. * **11:8** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 12:1-9; 26:5.

syudad nin magnayon anggan-angga, a si nangiplano tan nangwa' konan siin nin syudad ket si Dios.

¹¹ Nangibwat et a lamang sa pagmamatalek na ni Abraham, abirno nin nalabas anay siken na tan abirno nin si asawa na a si Sara ket baog ya, nabyan saran pakagawa' a nanganak sara et a lamang. Nangyadi' in ta kona ni Abraham ket mailalwan yay Dios nin nagpangako' kona.* ¹² Ket mataman no kai yayna kumon nin makaanak si Abraham bana' ta masiken yaynan tuloy, syay puon ran namuyek-muyek nin tutawo a kapada ka'baw nin bituen tan kai nin mabilang a kapadan buyangin.*

¹³ Mampagmatalek sara et si Abraham tan saray pamilya na konan si nipangako' nan Dios konra anggan sin awron nati sara, mataman no kai ra et nin narisibi. Siririket saran tinma'gan leleg nin byay ra ta bara'mo raynayti nin mangkatamuraw ket inalilbi' ran san'ili tamo' a pa'sar ra sa siin nin lugar. ¹⁴ O', saray tutawo nin mangalilbi' a san'ili saradti tamo' sa mundo, man'ipatnag ra a main et nin mantikapen ran lugar a pirmaninti ra li' nin piikapan. ¹⁵ Sara si Abraham, no si pipanemtem ra kumon ket si lugar a ibwatan ra, magwa' a sinmubli' sara, ¹⁶ bale' kai ta si man'apesen ra ket si lugar a mas mabista nin itaw sa langit. Kanya'

* **11:11** Nangibwat et...nagpangako' kona.- Sa raruman nikaisurat nan siti sa Griego ket wanti a wana:Nangibwat sa pagmamatalek na, si Sara a asawa na ni Abraham, napangyadi' a nanginaw ya mataman no baog ya tan akulaw yaynan tuloy bana' ta kona ket mailalwan yay Dios nin nagpangako' kona. * **11:12** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 18:9-15; 21:1-7.

nin si Dios, kai na gapo nin ikading'ey a sya ket tawagen rayan Dios ra. Anaod, nangisadya' ya nin syudad a piikapan ra.

¹⁷ Nangibwat sa pagmamatalek na, sin sinubok nayan Dios, napasaya anay nakem na ni Abraham nin patyen nayan ida'ton konan Dios a kapagkapag nin anak nan si Isaac.* Patyen naya kumon nin ida'ton kona abirno nin ni-pangako' naynan gindat nin Dios kona ¹⁸ wana, “Saray mangibwat kona ni Isaac, sara tamo' a ikwintan puri mo.”* ¹⁹ Si Abraham, timper na a si Dios ket main nin pakayadi' nan pasublien saran mabyay a nunati. Ket kona ni Abraham, nati yaynaod si Isaac tan nisubli' naya nin mabyay nin Dios kona.*

²⁰ Nangibwat a lamang sa pagmamatalek na, si Isaac, binindisyunan nasara a a'nak nan si Jacob tan si Esau maipa'ka' sa gaw'en nan Dios para konra sa adapen.*

²¹ Nangibwat sa pagmamatalek na, si Jacob, sin dandani yayna nin mati, nangrayo ya konan Dios nin nitayukod ya ket binindisyunan nasaray rway apo nan lulalaki nin a'nak na ni Jose.*

²² Nangibwat sa pagmamatalek na, si Jose, sin dandani yayna nin mati, nibarita' na kon-

* **11:17** Main et nin raruman a'nak na ni Abraham bale', si Isaac, sya tamo' nin anak na ni Sara a main nin pakairanudan sa nipangako' nan Dios (Roma 9:7-9). * **11:18** Genesis 21:12. * **11:19** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 22:1-19. * **11:20** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 27:1-40. * **11:21** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 47:31-48:20.

ran kapada nan Israelita a rumate' li' a awro a makalakwan saradtaw sa Egipto, ket nibibilin nan i'ras ra li' a but'ol na.*

²³ Nangibwat sa pagmamatalek ra, saray matua na ni Moises, kai sara nin linmi'mo nin sinmubag sa gan-gan nan adi' a patyen sara nga'min a lulalakin abing nin Hebreo. Ket niyadi raya si Moises sa luob nin tuloy bulan nangibwat sin niyabing ya bana' ta naimatunan ran naiduma ya nin anak.*

²⁴ Nangibwat sa pagmamatalek na, si Moises, sin iti yaynan talaga sa idad, kai nayna inako' a alilbien ya et nin anak nan prinsisa a anak nan adi'. ²⁵ Pinili' nayna edet a nangirangep nin dya'dya' nin kalamo' ran saray tutawo nan Dios dyan si mabista a byay na sa anted tamo' nin panaon no pauryan nasaray tawo nan Dios. ²⁶ Para kona, mas alaki ana edet a pakinabang nin pangingirangep nin panunuya'-tuya' para konan Mesias a sya a ibaki' na li' nin Dios, dyan say maikon nay kayamanan nan Egipto. Anaod, nipatyo' nay kaisipan na sa tubale' na li' nin Dios kona.

²⁷ Nangibwat sa pagmamatalek na, linmakwan yadtaw sa Egipto si Moises, a kai ya nin mali'mo sa pinasyan sager nan adi'. Kai ya gapo nin tinmapo' abirno nin aninay idap no kai inagwantawan na bana' ta bara'mo nayan mangkiten-kiten nin kalamo' na a Dios a kai nin ma'kit.

²⁸ Nangibwat sa pagmamatalek na, si Moises,

* **11:22** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 50:22-26.

* **11:23** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Exodo 2:1-4.

nigan-gan nan silibrawen ray pistan mantawagen nin Pista nin Nipanglabas tan ipunas ray daya' nin karniro sa purtan bubali ra. Gaw'en ra in ta pigaw nin no lumabas yay anghil nin nibaki' nan Dios nin mangmati konran kakan lalaki nin Egipcio, ket kai nasara patyen a Israelita.*

²⁹ Nangibwat sa pagmamatalek ra, saray Israelita, nakadalan saradtaw sa mantawagen nin “Mu'dit nin Taaw” nin linmalako sa makrang a luta'. Bale' sin saray sundalo' nin taga Egipto nin mampangamat konra a nanari' nin dinmalan, sinakban saran pa'sar ringring nin ranom sa nipiknga' nin taaw.*

³⁰ Nangibwat a lamang sa pagmamatalek ran Israelita, linmibed saran pitoy awro sa syudad nin Jerico ket mayadi' ra ginwa' in, nayba' a padil na.*

³¹ Nangibwat sa pagmamatalek na, si Rahab a sayay pampam, kai ya nin pinati nin kalamo' ran saray taga Jerico nin suplado konan Dios. Ma'kit in a pagmamatalek na sin tinulungan nasara nin kapada sa amigo, saray nakodtaw nin nangispya a Israelita.*

³² Abaw et a maibarita' ko maipa'ka' konran raruma et nin nagmatalek konan Dios, bilang sara si Gideon, Barak, Samson, Jefte, David, Samuel tan saray prupita, bale' kurang anay

* **11:28** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Exodo 12:12-29.

* **11:29** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Exodo 14:16-31.

* **11:30** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Josue 6:1-20. * **11:31** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Josue 2:1-21; 6:22-25.

panaon ko. ³³ Bana' sa pagmamatalek ra, main konra a nakadaeg nin pupag'adian, main konra a matunong a nipag'uray ra, main saray nakarisibi nin nipangako' nan Dios konra, tan main sara anamaet a kai ra nin napa'no nin leon ta napikmi' ray bebey ra. ³⁴ Nangibwat et a lamang sa pagmamatalek ra, main nin kai nin napuuran sin nikwa sara sa burung-burong nin apoy, tan main et nin nalibrin kai ra napati nin saray kuntra konra. Main saraytaw saray makapoy bale' kinumsaw tan nag'in matpel sara, ket saray nikipigira, napatakris rasaray kukalaban ra. ³⁵ Main nin bubbayin bana' sa pagmamatalek ra, saray nati ana nin myimbro nin pamilya ra ket pinasubli' saran mabyay.

Wanin man anamaet, main saraytaw saray bana' sa pagmamatalek ra ket pinaidap sara angga sin nati sara. Malibri sara kumon no gurutan ray pagmamatalek ra konan Dios, bale' mas pinili' ra a mati ta pigaw nin pabyayen sara sa mas mabistan byay nin kikalamo' konan Dios.

³⁶ Main saraytaw et saray wanti e a nikasubok ra:

Tinuya'-tuya' sara tan ginaru-garuti sara, tan main saraytaw et anamaet saray kinadikadinawan tan nipriso. ³⁷ Saray raruma et ket pinati sara nin kinudas-kudas nin bato. Main saray piniknga' nin ginarugadi'. Main saray pinati nin beneng. Main saray nakudti-nakodtaw tana tan katat nin karniro o kanding a seket ra ta pinasyan idap nin byay ra. Main saray rinumi'-rumi' tan dinuksa-duksa'. ³⁸ Saray tutawodti sa mundo, kai sara maikana' nin kikala-kalamo'

konra. Wanin man, sarayna edet in nin main nin pagmamatalek konan Dios a napalakwan nin naku-nako sa disyirto tan talugtog, tan nako pinaisalipne' nin niikap sa yuyukib tan uubot.

³⁹ Anta sarain nga'min ket, bana' sa pagmamatalek ra, pinatutu'wan nan Dios a inako' nasara. Wanin man, kai ra nin narisibi nin liso a nipangako' nan Dios konra ⁴⁰ bana' ta si Dios ket, main nin mas mabistan nisadya' na para konra tan kontamo ket marate' tamo' a makakikalamo' sara konan Dios no naipasaya atamo konra.

12

¹ Edet, sabtan ka'bawan ran sarain a main nin kabiangan kontamo. Bara'mo atamon mangkilumba' nin malayo a man'antabayan ra. Kanya' anaod nin si'tamo, matkap tamon galten a sarban makabyat sa pal-layo tamo laloytay kasalanan a maitumba atamo. Ket, ipamuspusan tamoyan palaywen in a nasukat nan Dios para kontamo.

² Matkap tamon ipasayay nakem tamo konan si saya a syay ibwatan nin pagmamatalek tamo konan Dios tan sya et a lamang a mama'get sa sayti angga nin makusto. Sya si Jesus a bana' sa ririket a mantuma'gan kona, nirangep nay idap nin nipasak nin mati, tan inako' nayti mataman nin makapading'ey. Ket sawanin, mantumekre' yadtaw sa sangkata'gayan a kagalangan sa wanan na nin Dios. ³ Anaod, ta pigaw nin kai kamo nin tumapo' tan gumurot, dalepdepen moyo a nipangagwanta na nin idap a ginwa' ra kona nin saray tutawon sikakasalanan.

Say Idap nin Dalanan para sa Pakaipatunong

⁴ Si'kamo, kai et nin nirate' sa mapati kamo a pangunguntra moyo sa kadukaan. ⁵ Nalingwanan moyaynayti para a bibilin na nin Dios kontamo nin man'ikwinta nan a'nak na? Wana,

“Anak ko, andi' mo nin gaw'en nin kasan kwinta no pangirangepen kata nin pangangakay ko komo,

tan andi' nin tumapo' a nakem mo no dusawen kata nin pangipatunong ko komo,

⁶ bana' ta si'ko, si si'numan a kawa'nan ko, pangirangepen koya nin pangangakay ko kona tan dusawen koya nin pangipatunong ko kona bana' ta man'ikwinta koyan anak ko.”*

⁷ Ket, mampangirangepen nakamo nin Dios nin pammatunong na komoyo bana' ta man'ikwinta nakamon a'nak na. Anaod, kasan anak a kai na nin iyakay nin ama na. ⁸ No kai nakamo nin man'iyakay nin Dios a kapada sa man-gaw'en na sa barang anak na, say kapada moyo, a'nak sa rikor nin kai ra mantungtungen nin uama ra.

⁹ Saya et, saray mangatua tamodti, no ipatunong ratamo ket kabilangan tamo sara. Mas matkap nin adayo' a ipaipatunong tamoy byay tamo konan si Ama tamo a namin peteg nin byay kontamo, ket maibayay tamoy byay na. ¹⁰ O', ipatunong ratamon mumatua tamodti sa umnoy taon tamo' dipindi sa wanra a syay maabig bale' si Dios, ipatunong natamoynaod para sa kaabigan tamo nin say panganggawan ket makakirama' atamo sa kapapa'sar nan naiduma.

* **12:6** Proberbio 3:11-12.

Parmawen moyo a Magkabyay nin Bilang sa Pagkabyay nan Dios

¹¹ Sawanin, mintras a man'ipatunong yay sayay tawo, maidap a nakem na, bale' no nayadi' ana li', say bunga konan si naipatunong ket say mapteg nin kabibyay, ket makapatinek yan kanakman ran raruma. ¹² Kanya' nin si'kamo bubsat a bara'mon mangkilumba' nin malayo, paksawen moyo a bara'mon nalpok nin takyay moyo. Pagseenen moyo a bara'mon makapoy ana nin tuod moyo.* ¹³ Ket, pakandaen moyon ipatu'rir a pagkabyay moyo nin diri-diritso a kalalako moyo sa kuston dalan nan Dios* ta pigaw nin saray kalalamo' moyo a bara'mon pilay sa kabibyay ra ket kai sarayna nin mapa'no et no kai edet, ma paanda' sara bana' sa kabibyay moyo.

¹⁴ Si'kamo nga'min, matkap a say abot moyo lawas ket si mabistay pikakalamo' moyon sarba tan say pakaiparmaw moyo sa pagkabyay a bilang sa pagkabyay nan Dios, ta no kai kamo nin magkabyay nin wanin ket kai moya gapo li' nin makalamo' a Dios. ¹⁵ Leleg nin gaw'en moyo in, pagawan moyo a kasa komoyo a gurutan nay kamaungan nan Dios. Pagawan moyo et a kasa komoyo a mag'in nin masakit a nakem na. No main nin wanin, bara'mo yan rabot nin makasamal. No tumubo' yadsen sa busel moyo ket pangibwatan in nin mag'in nin magulo tan maitagad nay abaw sa pagkakasalahan. ¹⁶ Pagawan moyo a kasa komoyo a mampagkabyay nin nikasama', o kipada kona ni Esau a kai nin nangibilang konan Dios.

* **12:12** Isaias 35:3. * **12:13** Proberbio 4:26.

Nisili na sa sayay pangangan a kanepengan na nin kakan anak,* ¹⁷ ket ambo' nin na'teng naipwira ya sa pammindisyon nan ama na mangibwat konan Dios. Tanda' moyon wanin ta mataman nin wana ket matkap a maga'muran na in, kai na gapo nin nadawat abirno nin inmakis yan nikidawat nin inganga'do, ta kai nayna nin nasilyan a nangyadi' ana.

¹⁸ Gaw'en moyo in ta say kakakadani tamo konan Dios ket ambo' ana nin bilang sa gindat. Sin rinisibi ra a Gugan-gan nin saray pupuon tamo, main nin naaraman ra — burung-burong a apoy; pinasyan dedlem; mangisit a gunem; rumaweswes yay siri; ¹⁹ maksaw a tunoy nin trumpita; main nin busis a sin narnge' rayayti ket nikidawat saran inganga'do a tumgen yaynan mag'irgo. ²⁰ Wanin ta masalak sara konan gan-gan nan Dios a mataman ayep ya tamo' a tumukdo' konan siin si talugtog, matkap a kudasen yan mati.* ²¹ Makapasalak nin talagaytaw nin nasari' ra a pati si Moises ket wana, “Nangingintar ako sa li'mo ko.”*

²² Ambo' gapo nin wanin para komoyo! Iti kamoyna sa talugtog nan Dios a mantawagen nin Sion*. Iti kamoyna sa syudad nan sibibyay a Dios. Siti ket si Jerusalem a itaw sa langit. Iti kamoynan mangkiriga konran uanghil a kai nin mabilang sa ka'bawan. ²³ Iti kamoyna sa dupong ran naiduman pinatawiran a a'nak nan Dios a say ngaran

* **12:16** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 25:27-34.

* **12:20** Exodo 19:12-13. * **12:21** Deuteronomio 9:19. * **12:22** Mabasa a maipa'ka' konan siti si ngaran nan lugar a Sion sa Glusaryo.

ra ket nailista anadtaw sa langit. Iti kamoyna sa adapan nan Dios a syay hwis sa sarban tawo. Iti kamoynan naikalamo' konran saraytaw intaw saray mapteg nin tutawo a ginwa' nan Dios nin kasaynan pagkurangan ran makikalamo' kona. ²⁴Iti kamoyna konan si pinangibwat nay nikagwa' nan ba'yon pitarato ran tutawo tan si Dios. Sya si Jesus. Iti kamoyna sa pagkukuri nin daya' na nin makapangikalamo' kontamo konan Dios sin tinmuro', ket mas mabista a kakanaan dyan say daya' na ni Abel nin tinmuro' a maningkap nin paninintinsya.*

²⁵Andi' atamoyna nin kai nin mangimbabaet sa man'ibarita' na nin Dios yupa' sa daya' na ni Jesus. Wanin ta, saray pupuon tamo nin kai nin nangimbabaet sa nibarita' na sa nitarato na a pina'get nadti sa mundo, kai sara nin naka-pal'is nin nadusa. Laloyna nin si'tamo, kai atamo nin makapal'is nin madusa no gurutan tamo a man'ibarita' na nin si nangibwat sa langit! ²⁶Sin saytaw, say busis nan Dios ket iniyeg a luta', bale' sawanin nisamba na et kontamo, “Mi'sa anamanaet li' nin eyegen ko, ambo' tamo' nin si mundo, no kai pati say kalangitan.”*

²⁷Siin nin nibarita' na nin Dios, say rabay nin irgwen, pakasawen na li' a sarba nin ginwa' na a kai nin magnayon ta pigaw nin say mabati' tana ket say magnayon.

²⁸Edet, mangibwat sa anda' nin nakem tamo nin kisolamat kona, tubaleen tamoyay Dios nin

* **12:24** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 4:10; Hebreo 9:11–10:25. * **12:26** Exodo 19:18; Hagai 2:6.

pangingibilang tan kalili'mo kona ta maga'muran tamo li' a lugar sa kai gapo nin matege' a Pag'adian na. Maikana' in nin pangrarayo kona. ²⁹ Anaod, matkap a ikali'mo tamoya a Dios tamo ta say panunusa na ket bilang yan apoy nin mapungpong a puuran na.*

13

Say Gugawa' nin Maikana' sa Adapan nan Dios

¹ Ket, ituluy-tuloy moyoy mikawa'nanan a mibubsat sa pammemper.

² Andi' moyo nin isiblet a manan'ili. Saray raruma a mapanan'ili sara ket nanan'ili sarayna nin uanghil nin kai ra nin naaraman.

³ Andi' moyo sara nin pauryan a itaw sa priswan tan saray mangkaduksa-duksa' no kai kidamay kamo konra nin bilang nin isen kamon lamang sa wanin nin kapapa'sar.

⁴ Matkap a kabilangan nin sarba a kasagradwan nin kasal. Saray mitraasawa, matkap a andi' ra nin sidaen a pikalamo' ran mitraasawa ta tanda' tamo a dusawen nasara li' nin Dios a kiraray sa ambo' ran asawa tan saray mamabayi o kilalaki.

⁵ Andi' kamo nin rupan kwarta. Mapda' kamoyna sa no ani a main moyo bana' ta wanan mismo nin Dios,
 “Kai kata gapo nin pauryan tan kai kata gapo nin lakwanan.”*

⁶ Ket ta wanin, bubsat, kai atamo mag'alangan nin mamarita' a wantamo,

* **12:29** Deuteronomio 4:24. * **13:5** Deuteronomio 31:6,8.

“Si Dios a mantumulong kongko ket,

kai ako nin mali'mo sa magwa' nin gaw'en kongko
nin tawo tamo'.”*

⁷ Panemtemen moyo saray pupangulo moyon nangiparate' komoyo nin minsahi a nangibwat konan Dios. Dalepdepen moyoy mabistan nagwaan nin nipagkabyay ra, ket arigen moyoy gesen nin pagmamatalek ra kona. ⁸ Anaod, si Jesu-Cristo, kai ya gapo nin manguman. No si'no ya sa linmabas anan panaon, sya et sa anggan sawanin nin panaon, tan sya et li' a lamang sa anggan-angga. ⁹ Kanya' nin andi' kamo anamaet nin paibarang sa nagsikabarang nin uakay a naiduma sa Mabistan Patanda' a niyakay komoyo. O', say mabista anaod ket si mapagsen a kanakman tamo yupa' sa kamaungan nan Dios. Ambo' nin say panunumbok tamo sa ibarita' nin Gugan-gan maipa'ka' sa pangangan a makapamagsen kontamo, ta kasa anamaet nin naitulong nin sain konran saraytaw saray nanumbu-tumbok ana.

¹⁰ Main nin pinakada'ton tamo a sya nin diri si Jesus. Saray mantumumbok sa Gugan-gan, kasan kanepengan ran kitao konan sitin da'ton.

¹¹ Anaod, kapada ya in nin da'ton ran Judio para sa pakapirduna nin kukasalanan. Sa saytin da'ton, ika' na nin si Sangkata'gayan nin Padi' itaw sa Sangkasantusan nin Lugar a daya' ran da'ton nin uayep ket say laman ra matkap nin puuran itaw

* **13:6** Kanta 118:6.

sa rikor nin babali.* ¹² Wanin anamaet, si Jesus a syay pinakada'ton tamo, pinadya'dya' yan nati sa rikor nin babali ta pigaw nin mangibwat sa daya' na nin tinmuro' ket maparinggas nay tutawo sa kukasalanan ra. ¹³ Kanya' nin, bubsat, kikalamo' atamo kona nin rumikor ana sa pammemper a naimatawan tamo tan kiranod atamoyna sa nikatuya'-tuya' na ¹⁴ ta, sitin mundo, ambo' yayti a peteg nin lugar tamo no kai rabay tamoyan tuloy nin marate' taw si peteg nin piikapan tamo li' nin anggan-angga.

¹⁵ Ket, bana' sa ginwa' na ni Jesus, raywen tamoyan pirmi a Dios, a ibari-barita' tamoy sangkabistawan nin ginwa' na para kontamo. Say pangwa' tamo nin wanin ket pinakada'ton tamo kona. ¹⁶ Matkap a pirmi kamo et nin mangwa' nin maabig yupa' sa panunulong moyo sa saya tan saya, bana' ta say pangwa' moyon wanin ket pinakada'ton moyo nin makapamaririket konan Dios.

¹⁷ Reng'en moyo sara in saray mampangipan-gulo komoyo tan tumulok kamo sa irgo ra bana' ta trabaho ra in say pagawan rakamo ket umbat sara li' konan Dios no pa'no ra nin ginwa' in. Paririketen moyo sara sa sitin trabaho ra tan andi' moyo nin paidapen a nakem ra ta kasan maga'muran moyo sa sain.

¹⁸ Idasalan rakami. Anaod, tanda' min kasan abas a ginwa' mi ta rabay min say sarban gaw'en

* **13:11** Exodo 29:14; Levitico 4:12,21; 9:11; 16:27. Main nin raruman da'ton a magwa' ray mangalap nin tao ra a pupadi' bale' sa saytin da'ton para sa kasalanan ket maiyawa'.

mi ket matunong. ¹⁹ Lalu-laloynan dawaten ko komoyo a idasal moyo nin madali' nakoyonan isubli' nin Dios isen komoyo.

Bindisyon tan Masusuyot nin Pangingigalang

²⁰ Anaod, marayo yay Dios! Syay mampamangibwatan nin mabistan kapapa'sar. Pina-subli' nayan mabyay si Uunuren tamon Jesus, ket pinag'in nayan Sangkabistawan nin Pastor kontamon bara'mon kukarniro na sin pina'get na yupa' sa daya' na nin tinmuro' a magnayon anggan-angga nin nitarato na nin Dios sa tawo.

²¹ Sawanin, ibi na kumon komoyo mangibwat kona ni Jesu-Cristo a sarba nin matkap moyon tulong ta pigaw nin magwa' moyoy karabayan na para komoyo leleg nin gaw'en na komoyo no ani a makapaririket kona. Ket, sapa kumon ta itandudo' ya a ngaran na anggan-angga!

Peteg a wanin.

²² Bubsat ko, ta anted ya tamo' man layi ti si surat ko ket dawaten ko komoyo a tarusan moyo nin maong a man'ibibilin ko.

²³ Rabay kon matandaan moyo a si busat tamo nin si Timoteo, bulos yayna ket no kai nin mabalam a kararate' nadt, kalamo' koya li' no mako akodsen komoyo.

²⁴ Iparate' moyoy pammakumusta mi konran saray pupangulo moyo tan konran sarba ran tutawo nan Dios isen.

Saray bubsat nin taga Italia, mampakumustawen rakamo.

²⁵ Sapa kumon ta bindisyunan nakamo nga'min nin Dios.

Si Biblia

New Testament in Bolinao (RP:smk:Bolinao)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bolinao

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bolinao

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
9f2245a5-f9d4-577f-ae48-f157c7149043